

*Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан
Мемлекеттік Медицина Университеті*

Интерннің өзіндік жұмысы

Мамандығы: Жалпы тәжірибелік дәрігер

Кафедрасы: ЖТД2 және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру

Пәні: Хирургиялық аурулар

*Тақырыбы: Жарақаттар (буынның шығуы,
сынық)*

Тексерген: Султанов Қуаныш Жанбыршыевич

Орындаған: Нурханқызы Айна

733 топ

Ақтөбе-2017ж

Жоспар

- ◎ Буынның шығуы
- ◎ Буын шығуының классификациясы
- ◎ Сүйектердің сынулары
- ◎ Сынуларыдың жіктемесі
- ◎ Пайдаланылған әдебиеттер

Буынның шығуы

Буынның шығуы – бұл сүйектердің буындық шеттерінің бір-біріне қатысты толық ығысуы. Жартылай ығысу қосалқы шығу деп аталады.

Буын шығуының классификациясы

I. Туа пайда болған

II. Жүре пайда болған

Шығу тегіне байланысты:

- жарақаттық
- патологиялық

Ағымы бойынша:

- асқынған
- асқынбаған

Сыртқы ортаға қатысы бойынша:

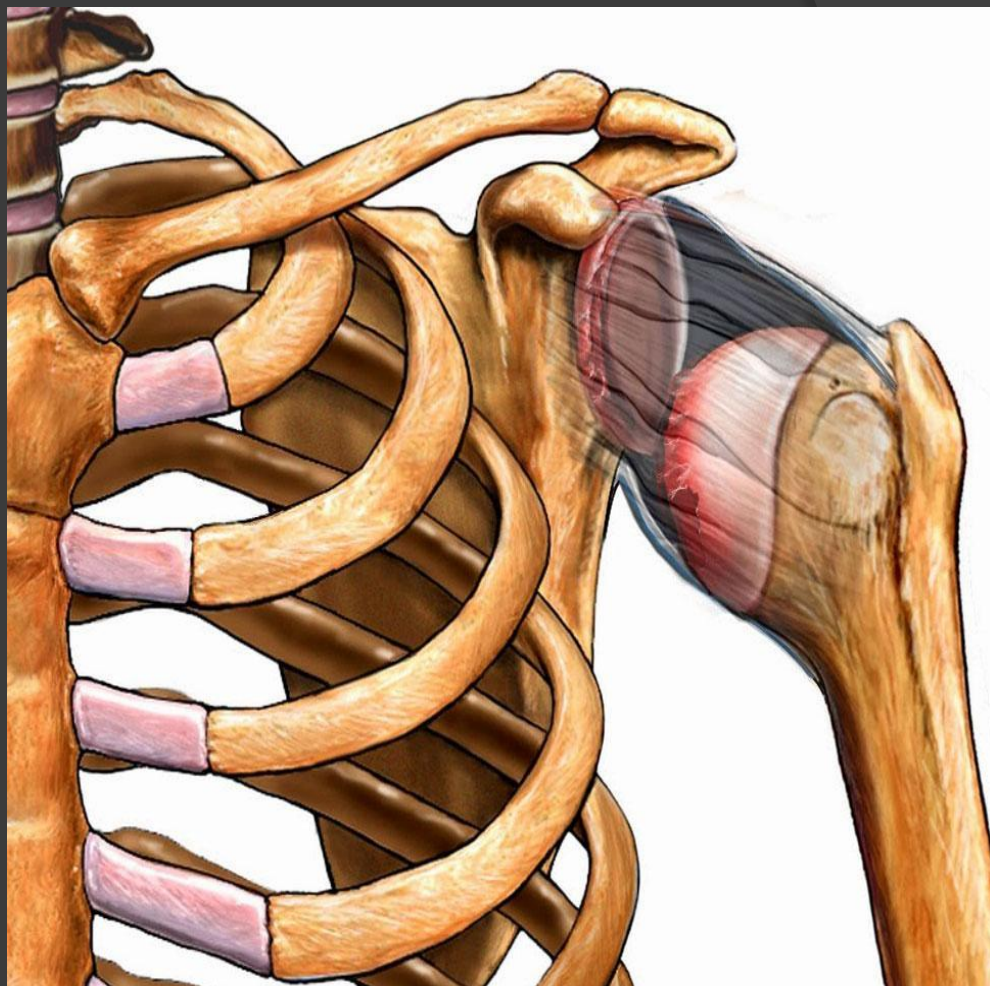
- ашық
- жабық

Клиникалық көрінісі

- ◎ Буын аймағындағы күрт ауырсыну
- ◎ Белсенді және енжар қимылдардың шектелуі
- ◎ Буын аймағында деформация
- ◎ Қысқару, ұзару, қол-ағы өсінің өзгеруі
- ◎ «Бос» буын
- ◎ Қол-аяқтың әдеттен тыс қалпы
- ◎ Серпіппелік бекіту симптомы
- ◎ «Клавиш симптомы»

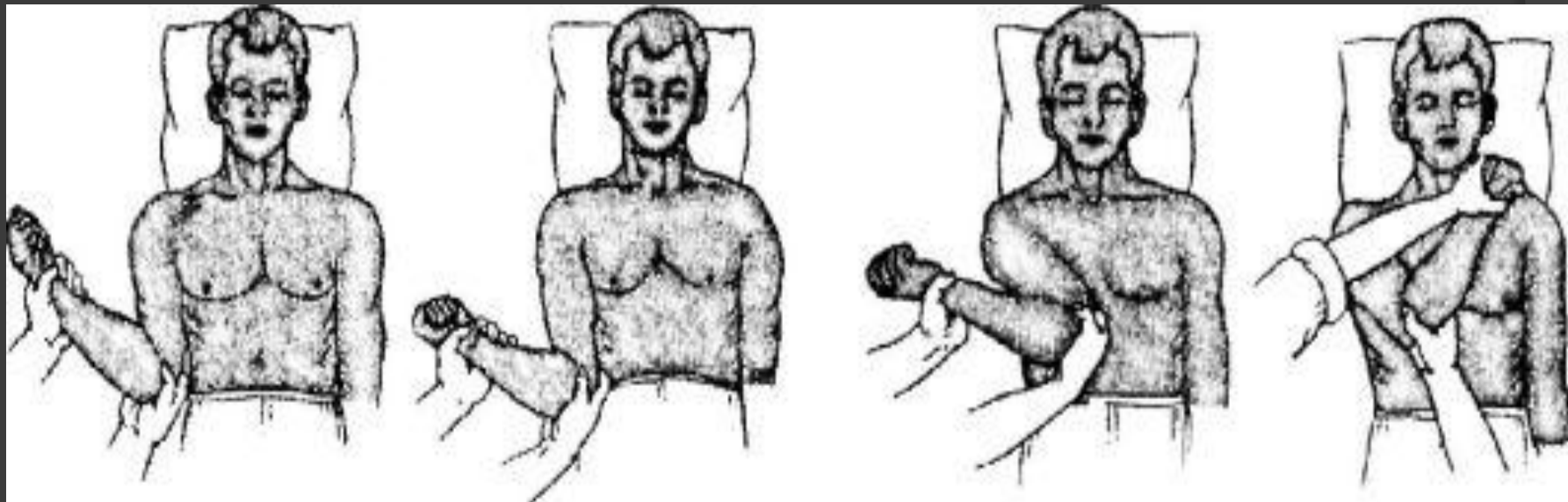
ИЫҚТЫҢ ШЫҒУЫ

◎ ИЫҚТЫҢ ШЫҒУЫ – иық буынының деформацияланған, тоқпан жіліктің басы әдеттегі орнында жоқ және пальпациялап қолтық асты шұңқырынан немесе құстұмсық тәрізді өсіндінің астынан анықталады. Барлық шығулардың 55% жағдайында кездеседі. Иық буынының шығуын орнына салуда Кохердің, Джанелидзе, Мота, Гиппократтың әдістері қолданылады.

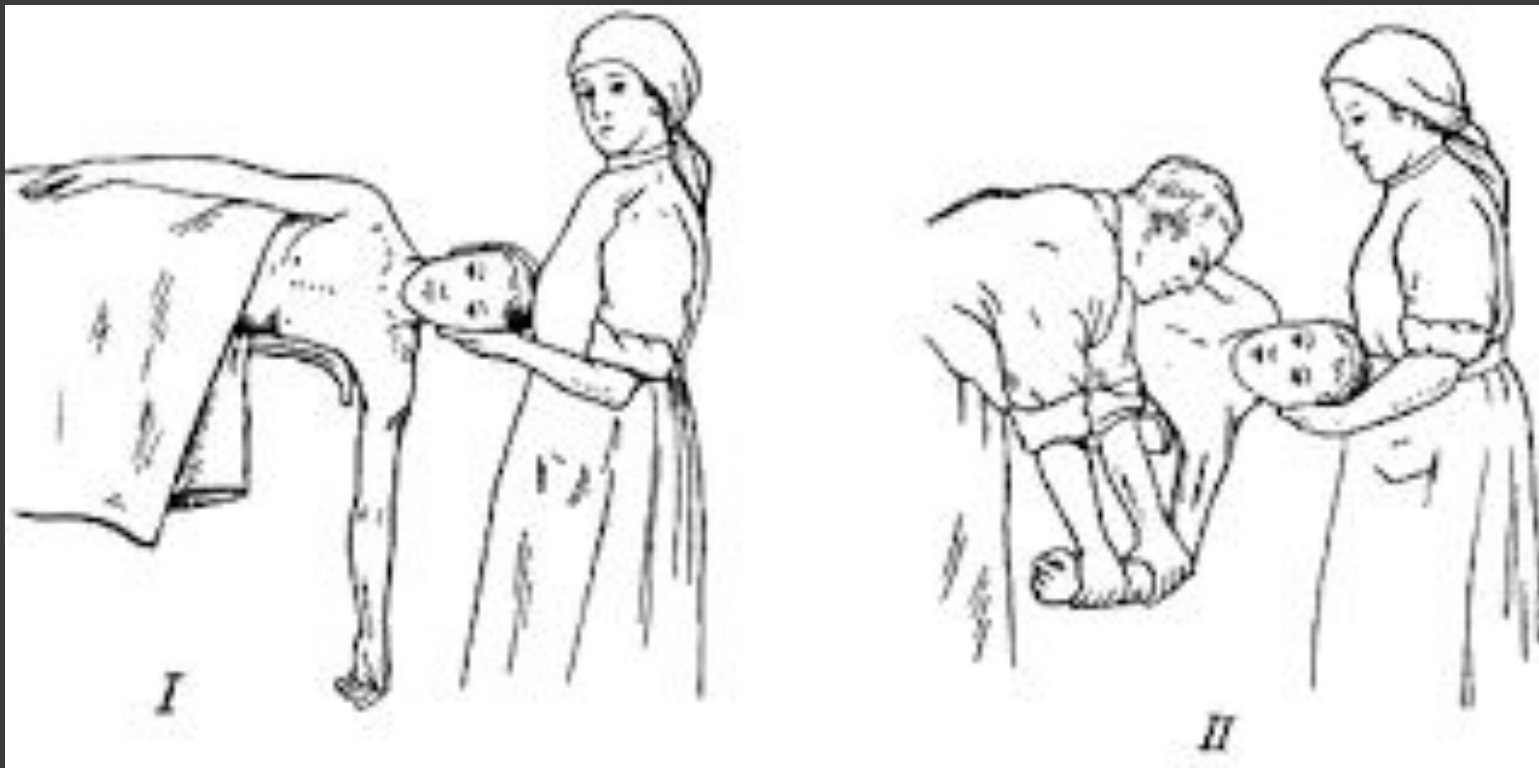
Иық буынының шығуын Кохер әдісі бойынша салу.

- I. Иықты ось бойынша тарту және иықты ортына келтіру
- II. Иықты сыртқа ротациялау
- III. Иықтың кеуде жасушасының алдыңғы бетіне ауысуы
- IV. Иықты ішке ротациялау

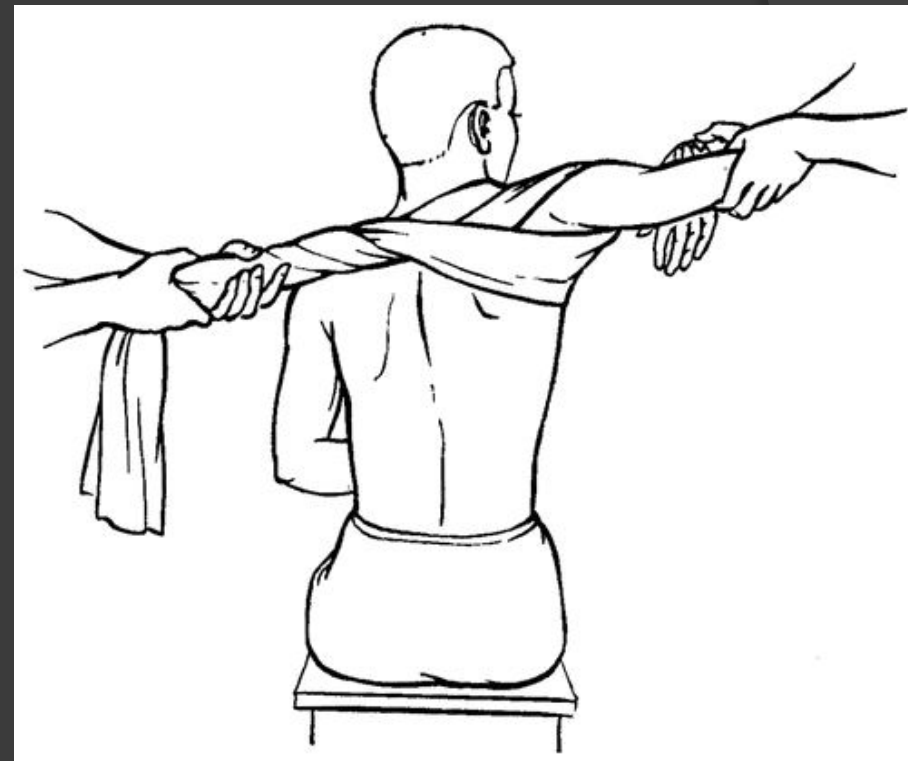
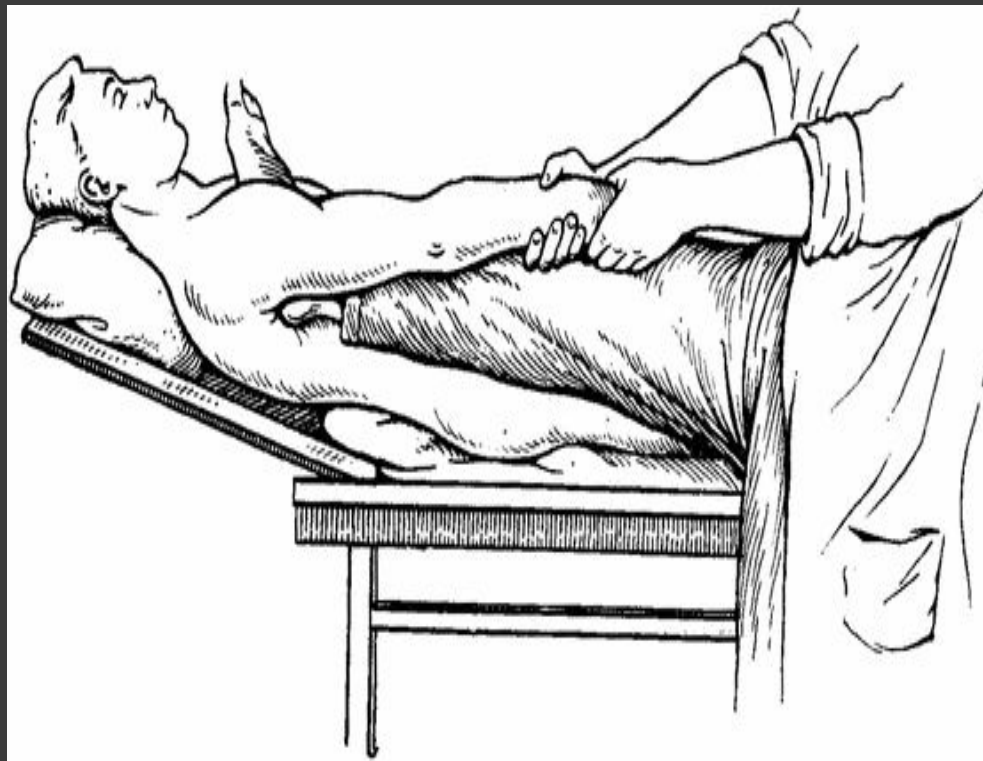

Иық буынының шығуын Джанелидзе әдісі бойынша салу.

- I. Орнына салудық алдындағы науқастың қалпы
- II. Буын шығуын орнына салу

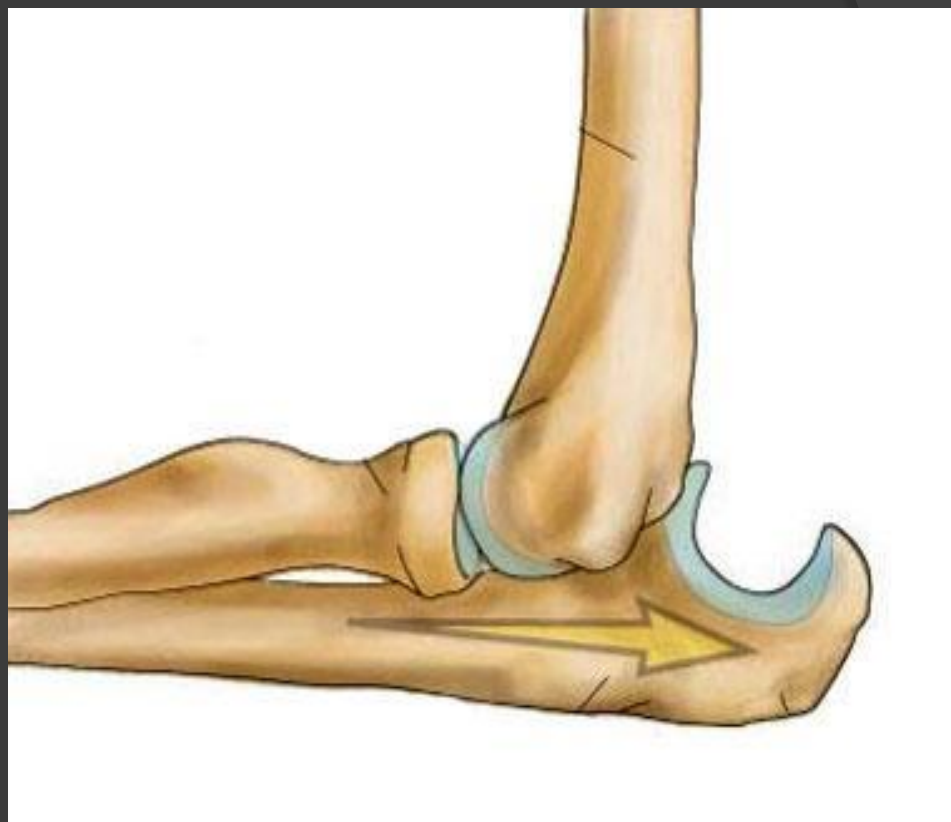

Иық буынының шығуын Гиппократ және Мота әдістері бойынша салу.

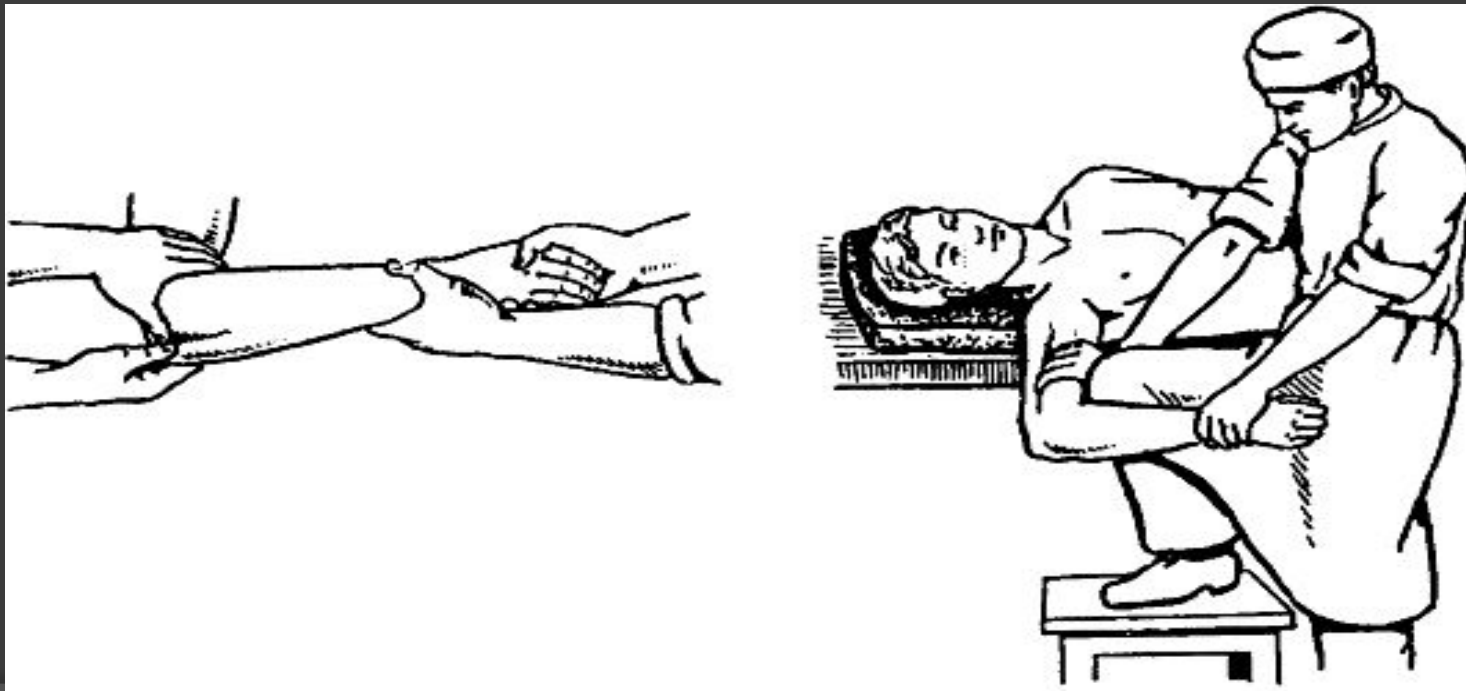
Білектің шығуы

Өзіне тән белгісі –
шынтақ
өсіндісінің (артқы
шығу) немесе
тоқпан жіліктің
шығыршығының
шығып тұруы
(алдыңғы шығу)

Білек шығуы

- a. Артқы буын шығуын орнына салу кезінде көмекші тік бұрышта бекітілген білекті тартад, ал дәрігер шынтақ өсіндісін басады
- b. Алдыңғы шығу кезінде шынтақ өсіндісін шығыршық арқылы өткізуге тырысып, білекті ияқтың осінің жанына сүлгімен тартады

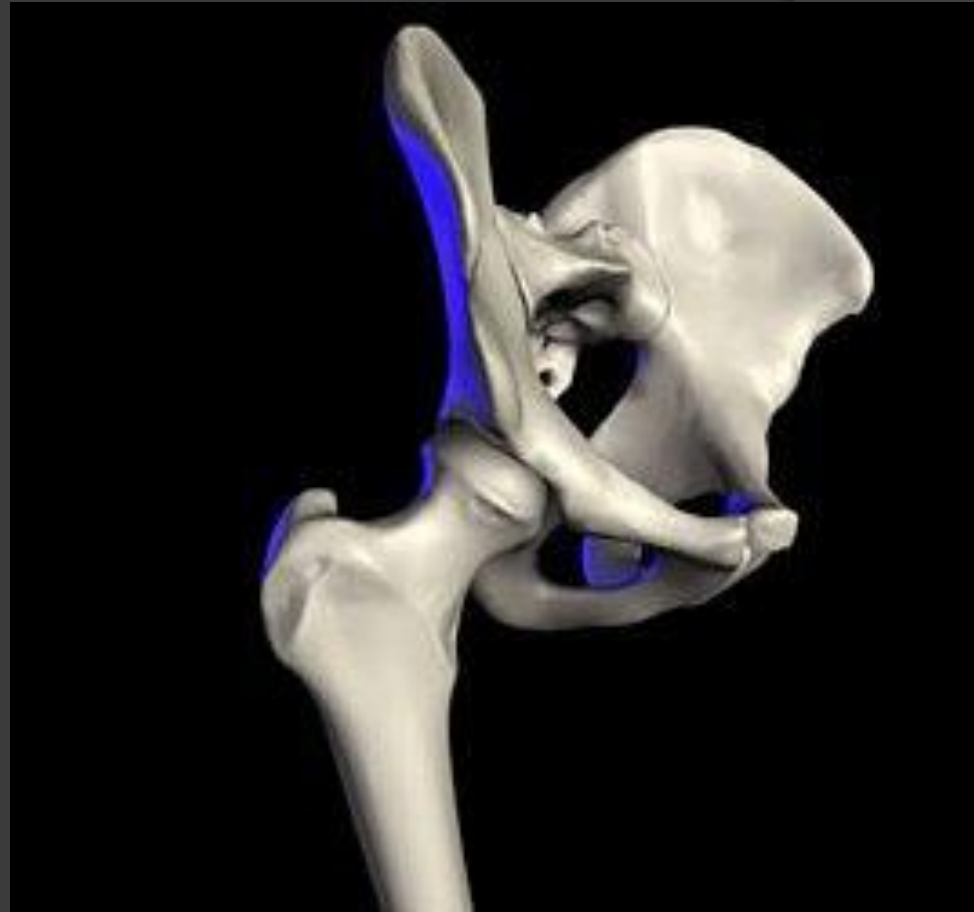

Білек шығуының орнына салуда шертудің пайда болуы – буын шығуы орнына салудың белгісі. Рентгенологиялық бақылаудан кейін артқы гипстік лонгетаны 5-7 күнге салады

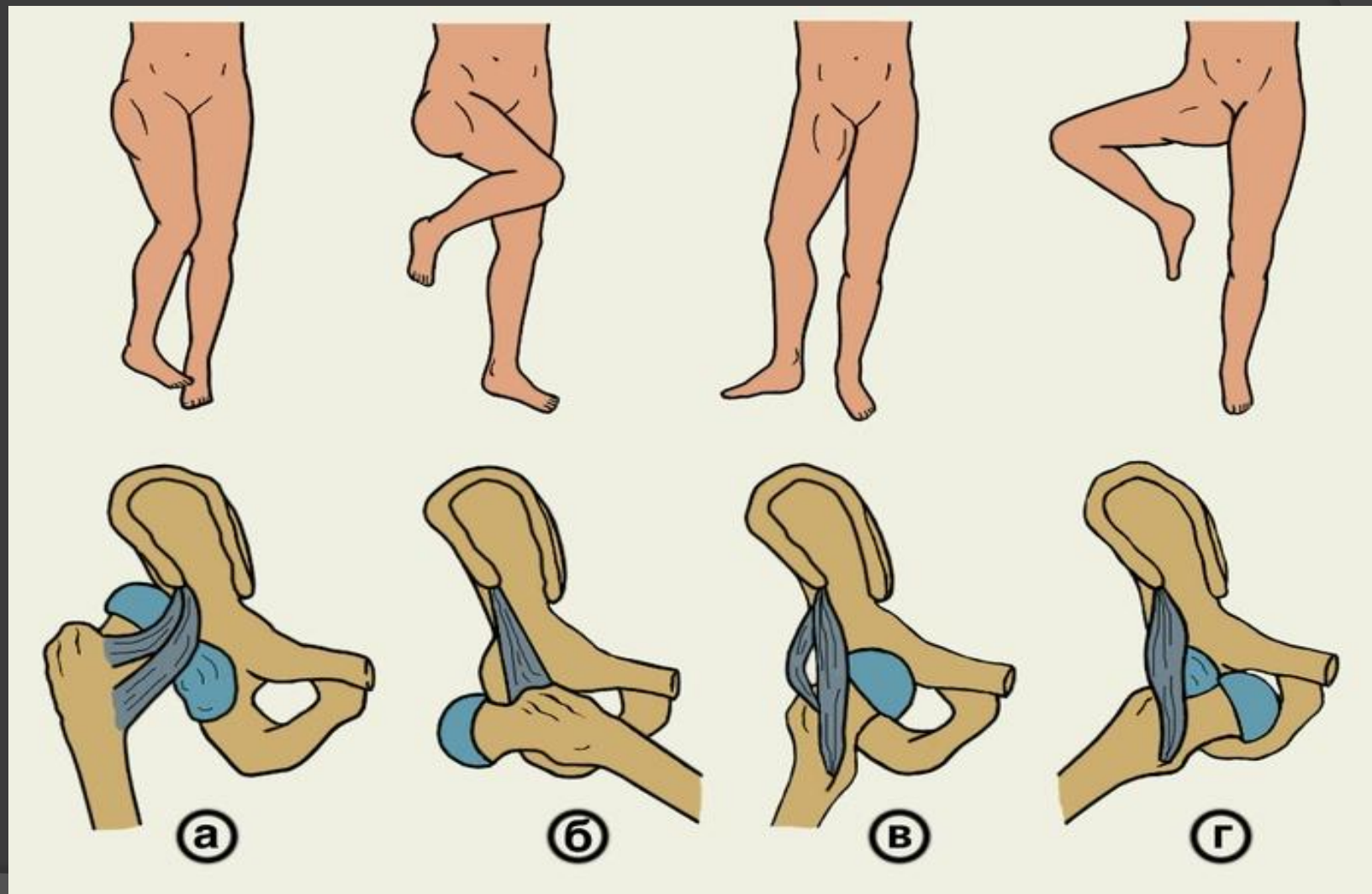

Санның шағуы

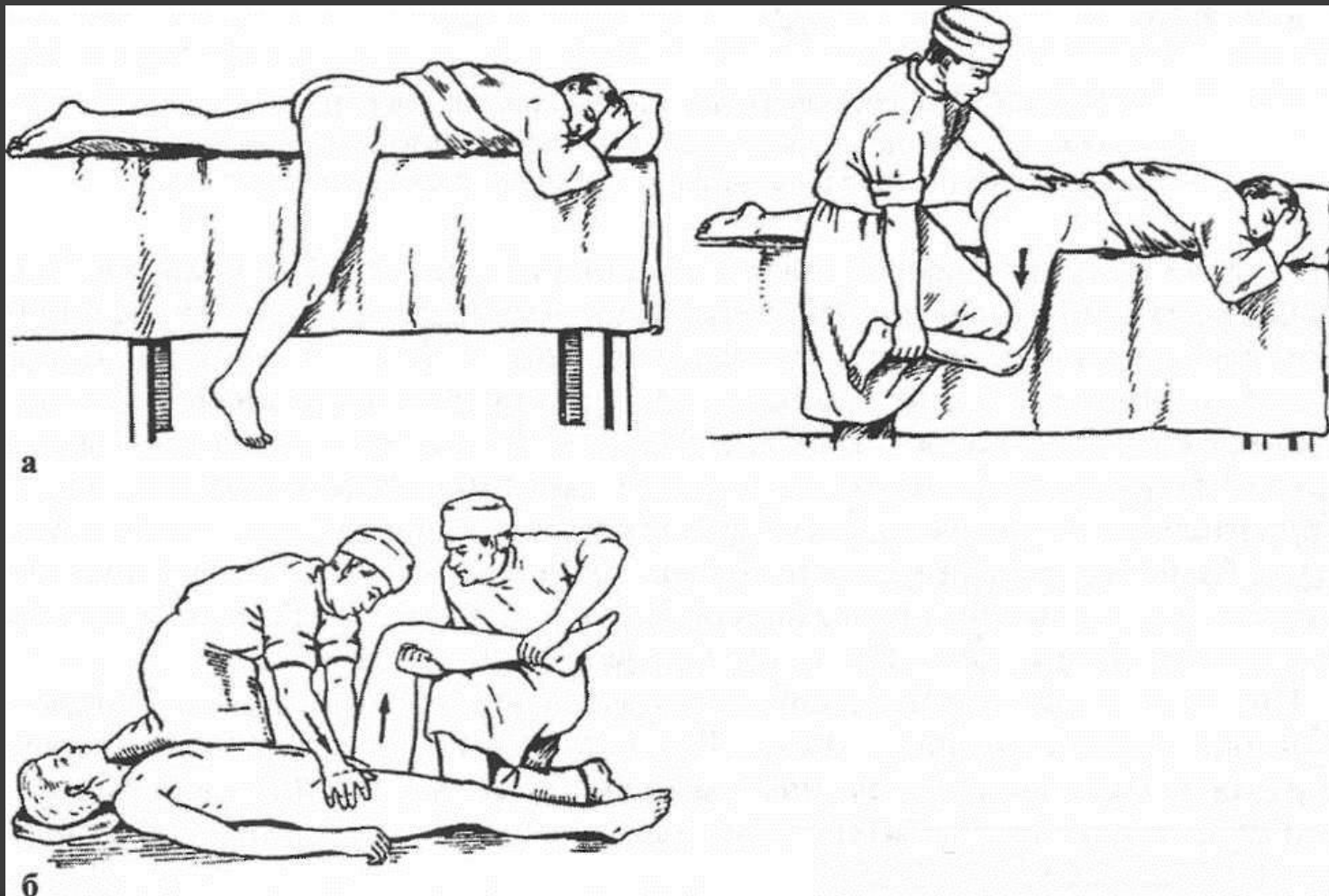
Санның шығуы қол-аяқтың типтік қалпының клиникалы белгісімен сипатталады. Артқы буын шығуы алдыңғысынан жиірек кездеседі, онда аяқ ішке ротацияланған (алдыңғы шығуда - сыртға). Ең жиі шығуы мықынды, онда сан сүйегінің басы ұршығ ойығынан артқа және жоғары ығысады.

Санның шығуы: а) мықындық б) шонданайлық в) шат
үстілік г) жапқыштық

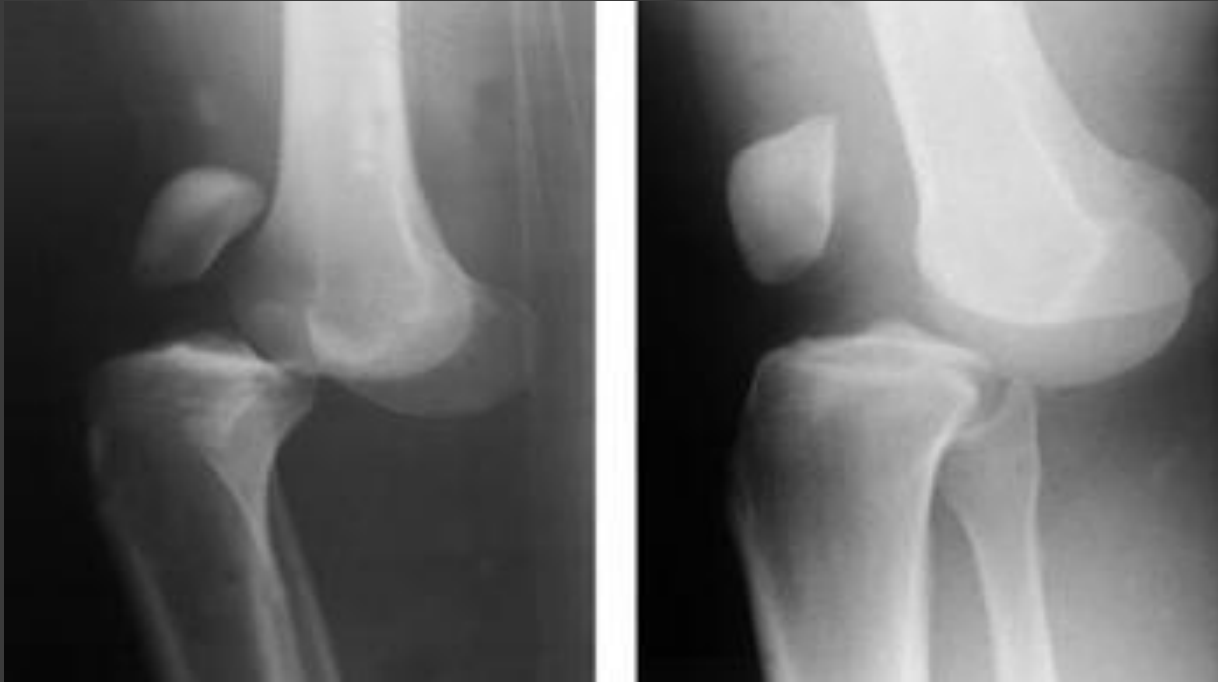
Сан сүйегінің шығуы Кохер, Джанелидзе әдістерімен орнына салынады.

Рентгенологиялық бақылаудан кейін, төсектік тәртіп 3-4 аптаға тағайындалады, осыдан кейін 4 апта бойы балтақтың көмегімен жүреді

Тізенің шығуы

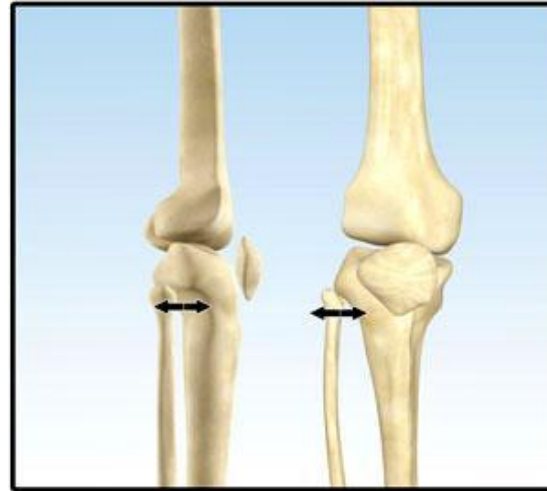

Тізенің шығуы байламдық аппараттың зақымдануымен қабаттасады және балтырдың белгілі бір қалпымен сипатталады. Тізе буынының шығуын аяқты ұзындығы бойынша тартылуын қамтамасыз етіп, жалпы жансыздандырумен жүргізеді.

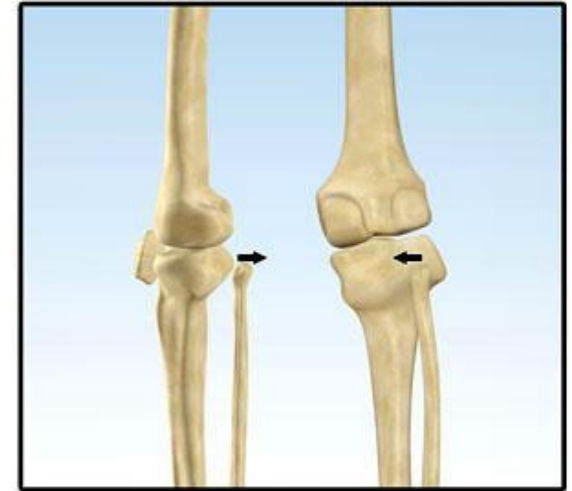
Вывих проксимального межберцового сустава

Здоровый сустав

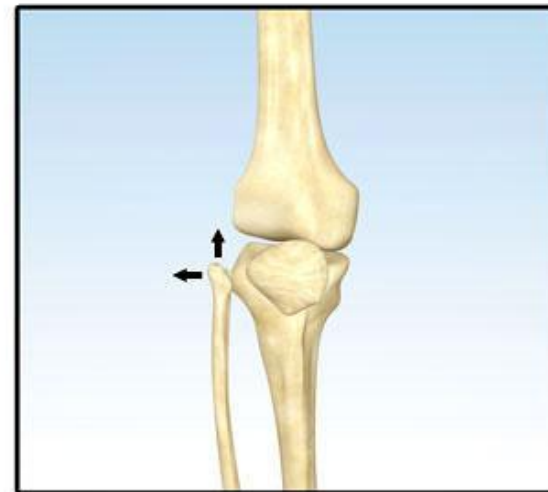
Подвывих
(неполный вывих)

Задне медиальный
(задний)

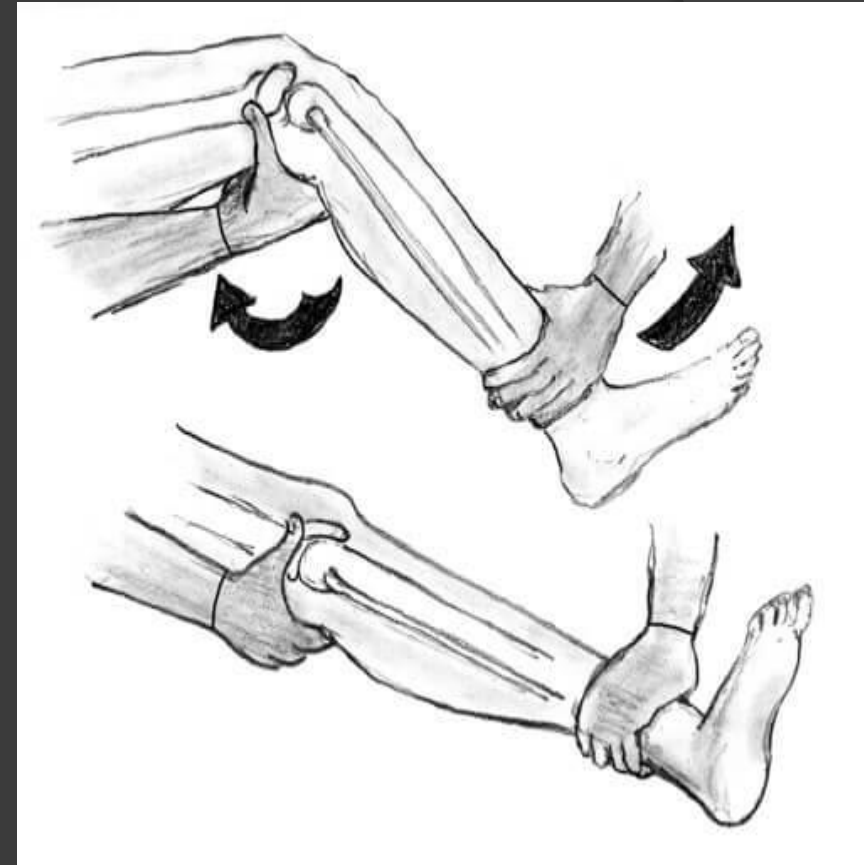
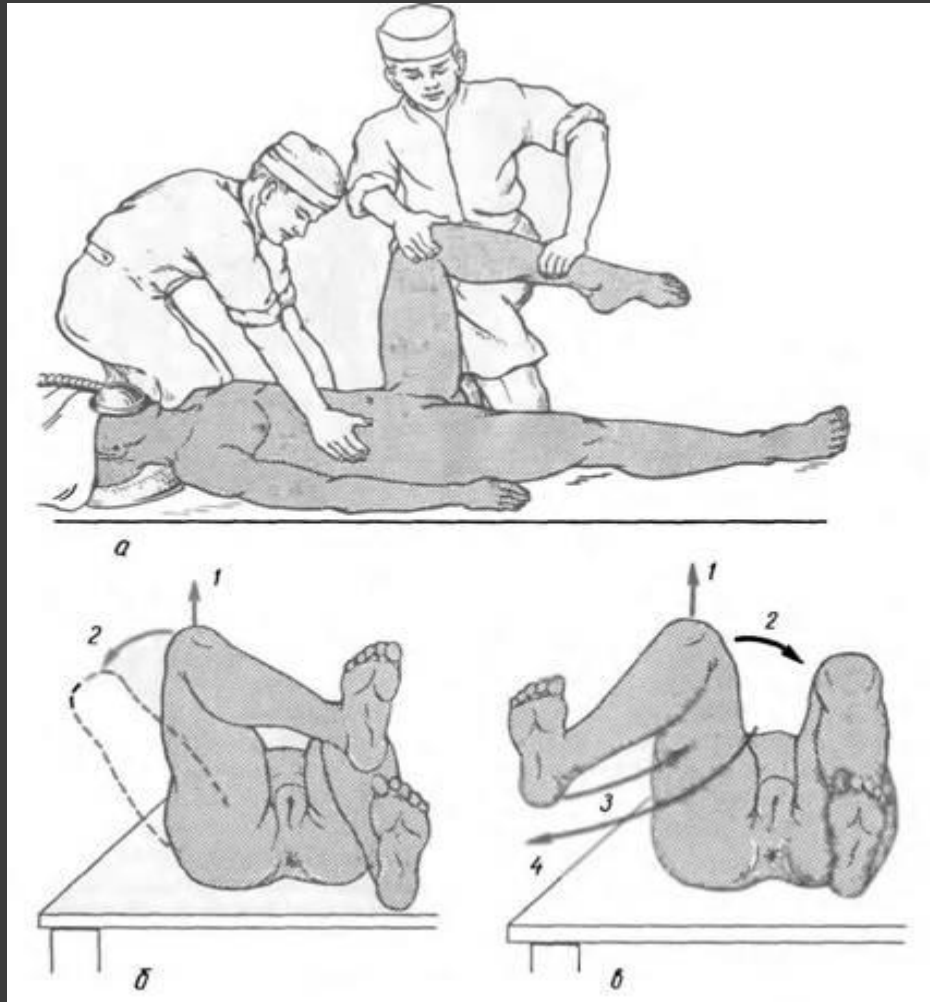

Переднебоковой (передний)

Верхний

Тізенің шығуын орнына тусіру әдістері

Сүйектердің сынулары

Сыну – механикалық әсермен шақырылған немесе сүйектің патологиялық процесінің әсер етуінен сүйек бүтіндігінің ұзына бойына бұзылуы.

Сүйектердің сынулары классификациясы

Шығу тегі бойынша

- туа пайда болған
- жүре пайда болған

Ашық , жабық (асқынған, асқынбаған)

Орналасуына байланысты

- диафизарлы
- эпифизарлы
- метафизарлы

Сүйектің ұзына бойының осыне сыну сызығының қатынасы бойынша

- көлденең
- қиғаш
- бұранда тәріздес

Сүйек сынықтарының орналасуының бір-біріне қатынасы бойынша

- ығысқан
- ығыспаған

Туа пайда болған сынулардың себебі

- ◎ Ұрықтың сүйектеріндегі өзгерістер
- ◎ Жүктілік кезінде іштің жарақаты
- ◎ Патологиялық сынықтар
 - a. Сүйектеге өспелердің әсер етуі
 - b. Сүйек остеомиелиті
 - c. Сүйек туберкулезі
 - d. Эхинококкоз
 - e. Мезез
 - f. Ұрықтың туу жолдарымен өтуі кезіндегі акушерлік сынулар

Ашық және жабық сынулар

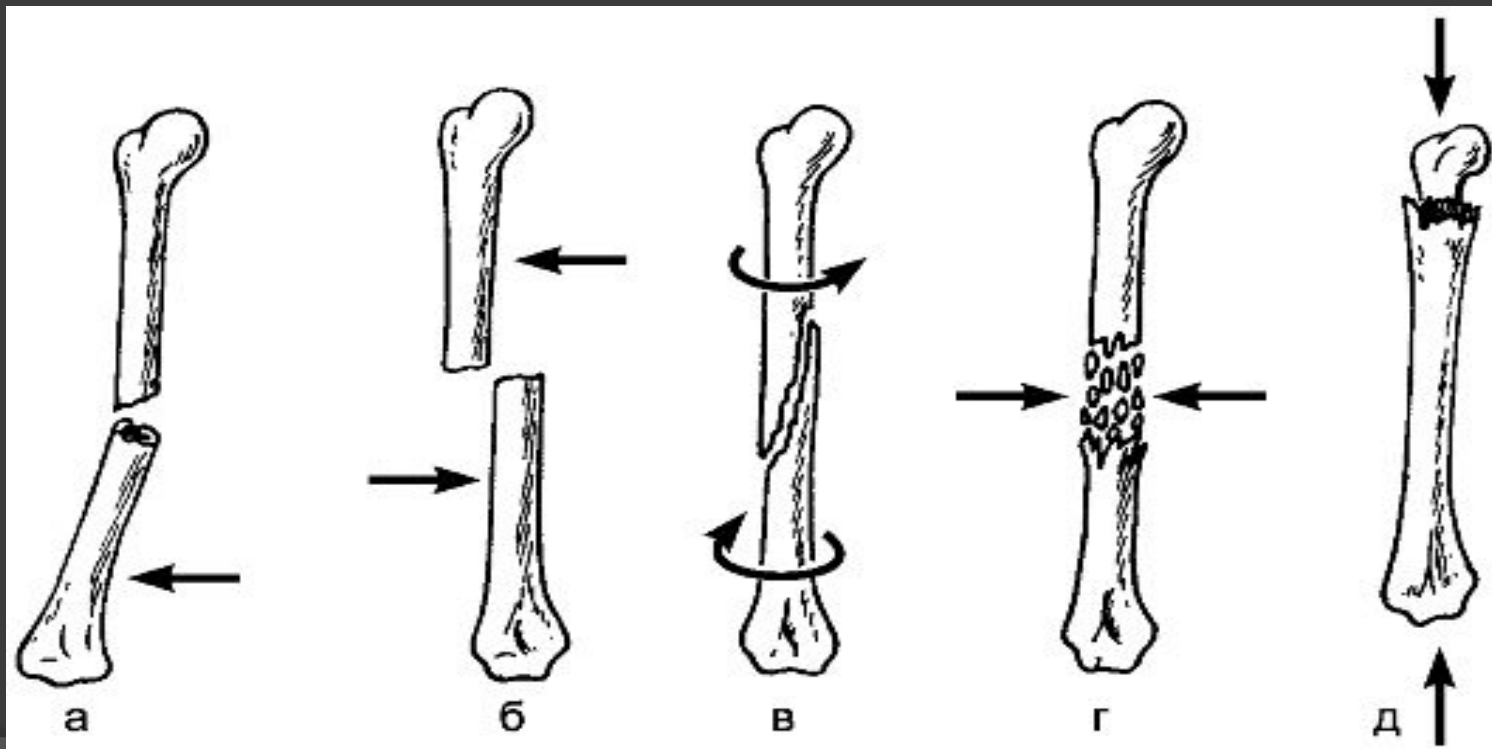
Асқынған сынуларға терінің немесе шырышты қабаттардың зақымдануымен ашық сынықтар, сонымен қатар ірі қантамырлардың, нерв сабауларының, ішкі ағзалардың зақымдануымен қабаттасатын сынулар жатады.

Жабық сынықтар кезінде тері жамылғысының зақымдануы болмайды.

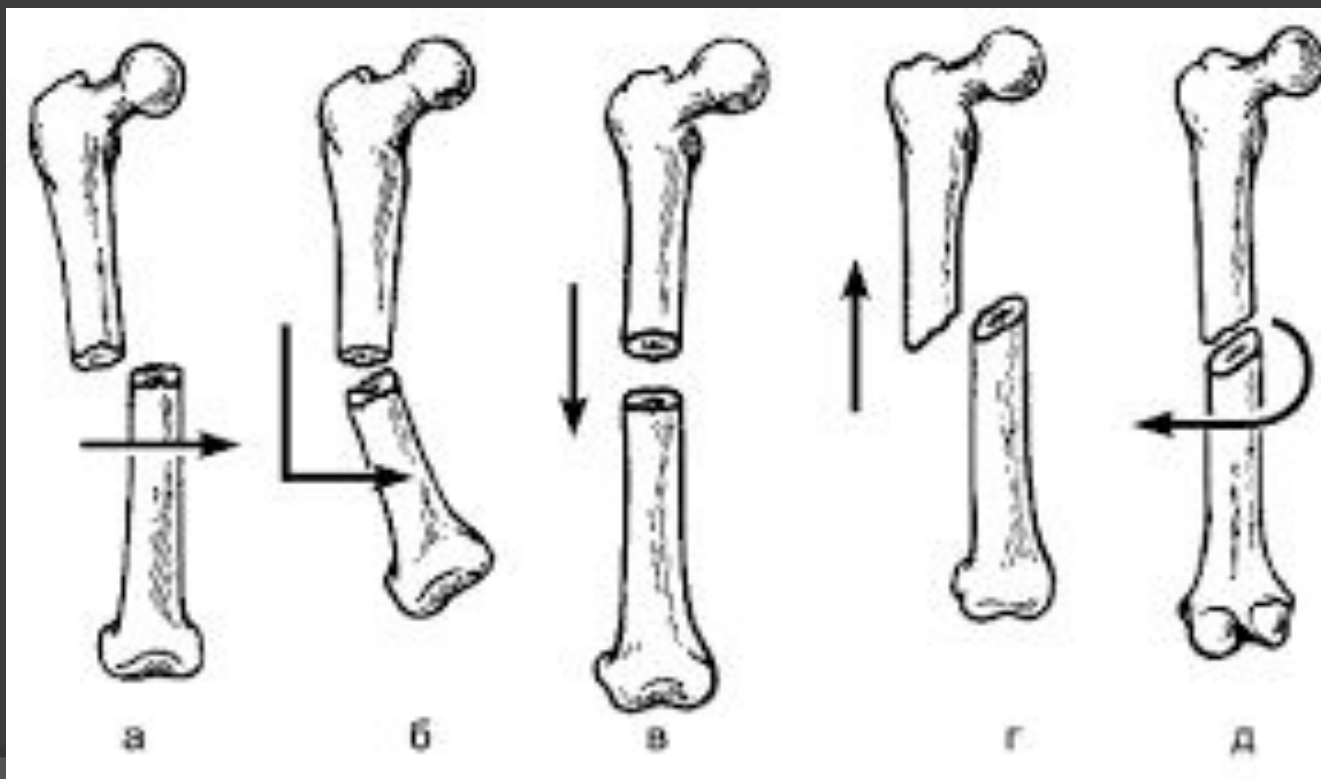
Жарақаттың механизміне байланысты сүйек сынуларының түрлері

- a. иілуден
- b. тікелей соққыдан
- c. бұралудан
- d. бөлшектеуден
- e. ұзындығы бойынша қысылудан

Сыну кезіндегі сүйек жарқыншақтарының ығысуының түрлері

- a. бүйірлік ығысу
- b. өсу бойынша ығысу
- c. ұзаруымен, ұзындығы бойынша ығысу
- d. қысқаруы, ұзындығы бойынша ығысу
- e. ротациялық ығысу

Клиникасы

- ◎ Ауырсыну
- ◎ Ісінгендік, гематома мен қанқұйылу
- ◎ Сынық аймағындағы деформация
- ◎ Қызметінің бұзылысы
- ◎ Патологилық қозғалғыштық
- ◎ Жарықшақтардың крепетациясы
- ◎ Қол-аяқтың ұзаруы немесе қысқаруы
- ◎ Кейде перифериялық тамыр соғуының әлсіреуі

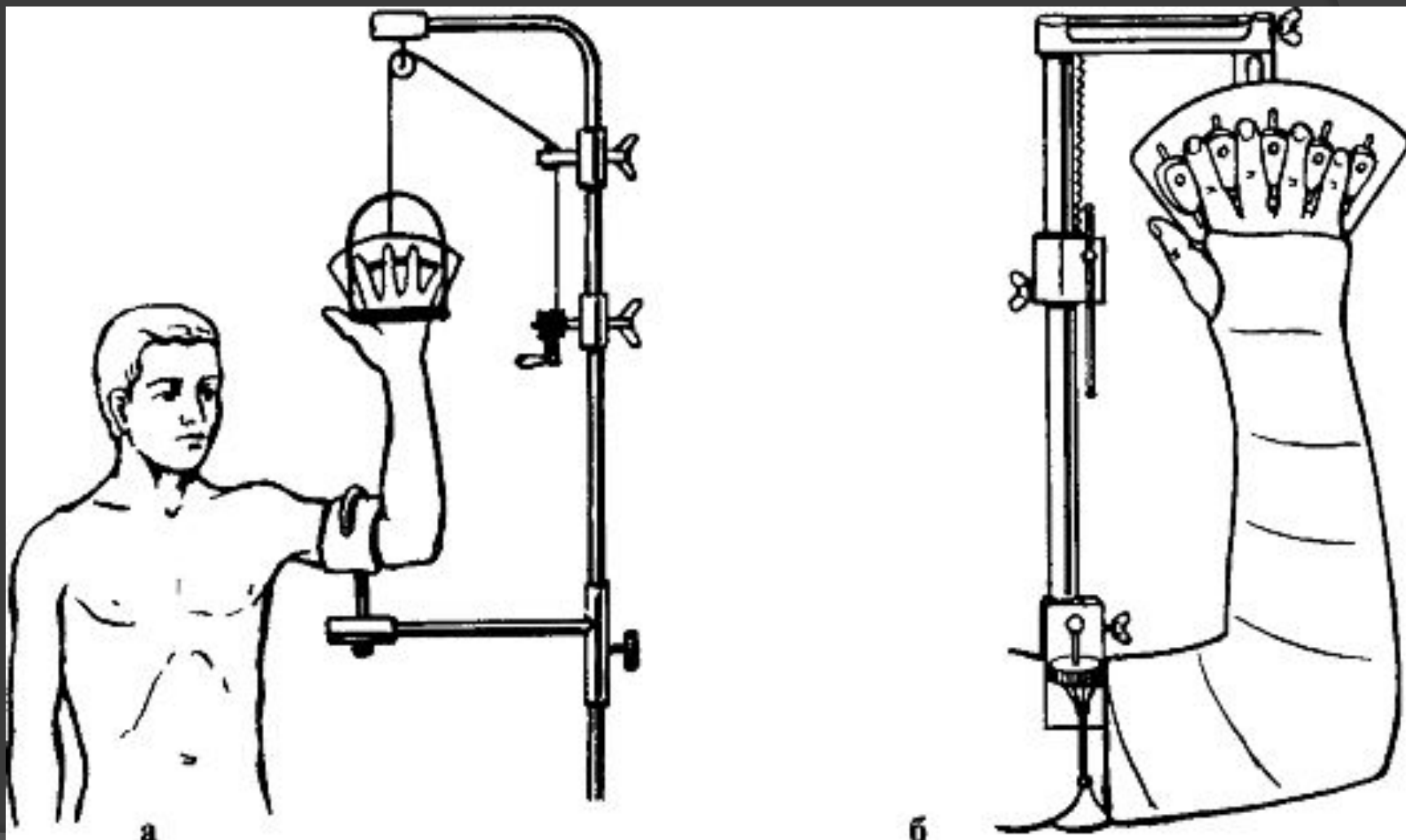
Сынықтардың емі

Емнің негізгі әдісі консервативті ем.

Сынықтарды емдегенде үш негізгі принцип сақталуы керек:

- I. сүйектің жарықшақтарын репозициялау
- II. қозғалыссыздығына жағдай жасау, ұстап тұру және ағзаның иммобилизациясы
- III. сүйек консолидациясын жылдамдатушы заттарды және әдістерді қолдану

Соколовский аппаратымен білек сүйектерінің сынығы кезіндегі репозиция

Тоқпан жілігінің сынығы кезіндегі гипстік және арнайы таңғыш

Сынықтардың оперативті емі

Абсолютті көрсеткіштер:

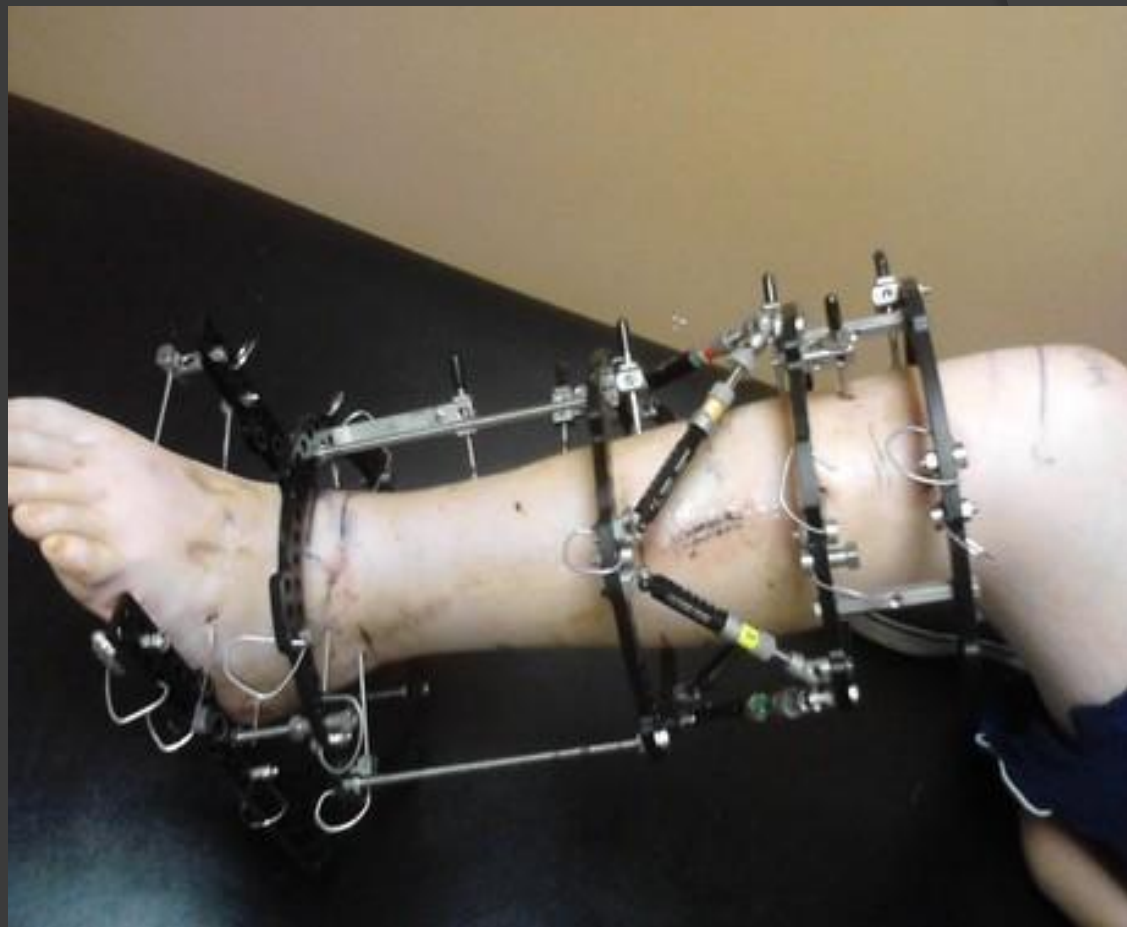
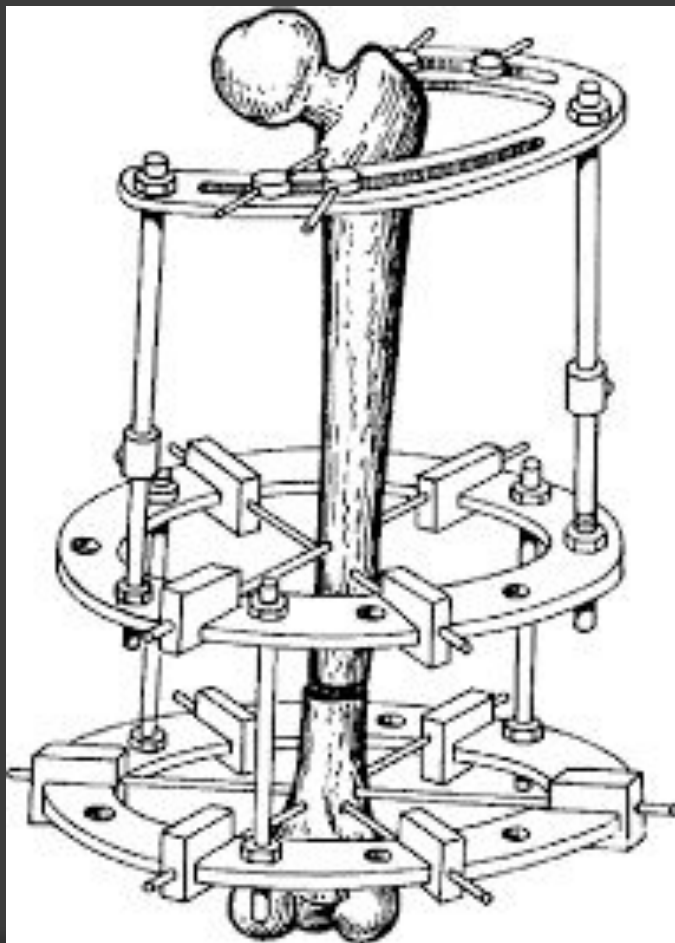
- ашық сынықтар
- өмірлік маңызы бар ағалардың сүйек жарықшақтарымен зықымдану
- жұмсақ тіндердің интерпозицисы
- жалған буын
- сынықтың іріңді қабынып асқынуы
- сынықтың дұрыс бітіспеуі

Интрамедуллярлы остеосинтез сан сүйегі сынығы кезде

Сүйек жарықшақтарын пластинкалармен және бұрандалышегелермен бекіту (экстрамедуллярлы остеосинтез)

Илизаров аппаратының көмегімен ошақтан тыс остеосинтез

Әдебиеттер

- I. Жалпы хирургия В.К.Гостищев, Москва, 2014.*
- II. Хирургические болезни - М. И. Кузин*
- III. Хирургические болезни - Б. С. Суковатых*
- IV. Общая хирургия - С. В. Петров*
- V. Интернет желісі*